

Hämeen työ- ja elinkeinotoimisto
PL 84
15141 LAHTI

17.8.2016

TEM/1239/03.01.01/2016

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Viite: Lausuntopyyntö; luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ja työttömyysturvalain muuttamisesta TEM/1239/03.01.01/2016

Hämeen TE-toimiston lausunto

Palkkatuki

- Valtion rahoittaman ansiopäivärahan perusosan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen käyttömahdollisuuden laajentaminen palkkatuen ja starttirahan rahoittamiseen vaikuttaa hyvältä ajatukselta, koska työttömyysturvan käyttäminen toisi palkkatuen ja starttirahan rahoitukseen joustavuutta, joka mahdollistaisi nykyistä paremmin työttömien yksilöllisten palvelutarpeidensa huomioon ottamisen. Työllistämismääräraha myös riittäisi tasaisesti läpi koko vuoden eikä työllistämiseen tulisi nolkahtuksia.
- Palkkatuen suuntaaminen nykyistä selvemmin työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen on hyvä asia ja helpottaa mm. nuorten työllistymistä.
- Palkkatuen myöntämismahdollisuuden poistaminen vuorotteluvapaasijaisen palkkaamiseen on hyvä uudistus, sillä vuorotteluvapaalain mukaan työnantajan on kuitenkin palkkava sijaiseksi työtön työnhakija
- Ammatillisen osaamisen puutteiden nostaminen palkkatuen myöntämisen edellytykseksi aiemman luottavuuden alentuman sijaan on hieman selkeämpi peruste
- Palkkatuen myöntämismahdollisuuden palauttaminen liikkeen luovutustilanteissa uudelle työnantajalle on parannus nykyiseen tilanteeseen
- Tuella palkkatuen siirtämistilanteissa myös ns. käyttäjäyritykseltä vaadittava vakuutus veroasioiden hoitamisesta estää osaltaan kilpailun vääristymistä
- Palkkatuella kalettaisiin palkkauskustannuksiin voisi pilkän sivukululistan sijaan määritellä jokin kiinteä prosentti, esim. 20. Tämä vähentäisi ainakin palkkatuen hakijoiden työtä sekä TE-toimiston hallinnollista työtä
- Palkkatuen tukiprosenttien määrittäminen muotoon "enintään" antaa TE-toimistoille pelivaraa tiukassa määrärahatilanteessa, mutta se voi lisätä tarvetta toimistojen omiin linjauksiin
- Tuen keston rajaaminen pääsääntöisesti 12 kuukauteen lisää mahdollisuuksia käyttää työllisyysmäärärahoja entistä useamman työttömän työllistämiseen, tosin keskimäärin lyhemmäksi ajaksi
- Katon asettaminen palkkatuen määrälle muutenkin kuin 100 %:n tuessa on myös paikallaan, sillä suurehkoja palkkauskustannuksia ei ole tarkoituksenmukaista palkkatuella kattaa
- Enimmäiskeston voisi rajoittaa 12 kk:een yleishyödyllinen yhdistys kaikissa asiakasryhmissä (myös osatyökykyiset), mutta vuoden yleishyödyllisessä yhdistyksessä työllistymisen jälkeen pitäisi olla n. 6 kk palkkatukioikeus yrityksiin, jotta myös enemmän tukea tarvitsevia saataisiin rekrytoitua avoimille työmarkkinoille. Vain yritykset voisivat saada pitkäkestoista tukea työntekijöistä, joilla vamma tai sairaus alentaa pysyvästi työkykyä suhteessa työtehtävään. Koko palkkatukioikeutta ei pitäisi käyttää yhdistyksissä

Työssäoloehto palkkatuetussa työssä

- jos palkkatuetussa työssä työssäoloehtoon (velvoitettyä lukuun ottamatta) luetaan vain 75 prosenttia työssäoloehdon täyttävistä kalenterivikoista, työssäoloehdon laskeminen menee aiempaa monimutkaisemmaksi ja lisää ainakin TE-toimiston hallinnollista työtä. Tämä saattaa pitkittää kunnallisia palkkatukityöjaksoja, koska usein kunnilla on tavoitteena TOE:n täytyminen.

Starttiraha

- Starttirahan määrä voi aina olla työttömyysturvalaissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen eli lisäosasta voidaan luopua. Starttirahan myöntäminen päätoimisen yritystoiminnan aloittavan henkilöasiakkaan lisäksi henkilöasiakkaalle, joka laajentaa sivutoimisena harjoittamansa yritystoiminnan päätoimiseksi, vaikuttaa hyvältä uudistukselta.

Kulukorvaus

- Kulukorvausta maksettaisiin vain sellaisten työttömyysturvalaissa määriteltyjen työllistymistä edistävien palveluiden ajalta, joihin työnhakija on velvollinen osallistumaan työttömyysetuuden menettämisen uhalla vaikuttaa hyvältä muutoksella. Samoin se, että myös nuorille myönnettäisiin työkokeilun ajalta kulukorvaus.

Omaehtoisen koulutuksen tukeminen työttömyysturvalla

- Omaehtoisesta koulutuksesta voi poistaa kulukorvauksen, jotta opintotuella ja työttömyysturvalla opiskelu lähenisi
- Työnhakijan omaehtoista opiskelua voitaisiin tukea työttömyysetuudella edellyttämättä opintojen vähintään vuoden keskeytyneenä olemista, jos opinnot on aloitettu työnantajalta saadun taloudellisen etuuden jaksotusaikana. Muutos parantaisi työnhakijoiden yhdenvertaisuutta, kun opiskelun tukeminen työttömyysetuudella ei enää riippuisi siitä, aloitettiinko opinnot jo työsuhteen aikana vai vasta tukipaketin aikana. Samoin lisää yhdenvertaisuutta siinä, ettei irtisanomisen ajankohdalla suhteessa opintojen alkamiseen (syksy, tammikuu) ole merkitystä.
- Päätöksen tekoa ko. asiassa tulisi selkeyttää.

Enintään 2 viikon päätoiminen yrittäjyys

- Työnhakijan oikeus soviteltuun työttömyysetuuteen, jos hänen päätoiminen työllistymisensä yritystoiminnassa kestää enintään kaksi viikkoa, voisi kannustaa yrittäjyyteen. Sama kannustava vaikutus voisi olla, jos omassa työssä työllistyvällä olisi oikeus soviteltuun työttömyysetuuteen, jos päätoiminen työllistyminen kestää enintään kaksi viikkoa.
- Yli kahden viikon päätoimisen työllistymisen yritystoiminnassa loppumisen/lopettamisen selvittämisestä ja vaikutuksesta työttömyysturvaan tulisi olla selkeä säädös tai ohje eri yritysmuodot huomioiden.

Valmennuksen ja kokeilun keskeyttäminen

- On hyvä muutos, jos työ- ja elinkeinotoimisto voisi keskeyttää valmennuksen ja koulutuskokeilun poissaolojen lisäksi myös muusta painavasta syystä ilman henkilöasiakkaan kuulemistä. Painavana syynä pidettäisiin esimerkiksi valmennukseen tai koulutuskokeiluun osallistuvan väkivaltaista tai uhkaavaa käytöstä.

Työkokeilu

- Työnhakijan soveltuvuuden arvioimiseksi käytettävälle työkokeilulle pitäisi löytää toinen nimi (työnäyte?), jotta se erottuisi selkeästi nykyisestä työkokeilusta. Kestoille voisi asettaa enimmäisajaksi 2 viikkoa. Kuukausi tuntuu tässä tarkoituksessa liian pitkällä ajalla. Soveltuvuuden arvioiminen voisi olla täysin työnhakijan ja työnantajan välinen asia ellei kokeiluun osallistuva kuuluisi TEM:in järjestämän ryhmävuokauksen piiriin?
- Jos soveltuvuuden arvioinnissa käytetään nimikkeenä työkokeilua, myös siltä pitäisi maksaa kulukorvaus ja sen pitäisi kuulua työllistymistä edistäviin palveluihin. Tällöin vesittyy työnäytteen varsinaisen idea sen muututtua liian hallinnon valvomaksi ja vapaaehtoisuus häviää.

Työmarkkinatukena maksettava matka-avustus ja muuttokustannusten korvaus

- yhdistäminen yhdeksi tukimuodoksi, liikkuvuusavustukseksi selkeyttäisi lainsäädäntöä ja yksinkertaistaisi säännösten toimeenpanoa
- Muuttokustannusten korvauksen poistaminen on perusteltua hallinnollisen taakan keventämiseksi.

Harri Jokinen
Johtaja

Martti Mustonen
Palveluesimies